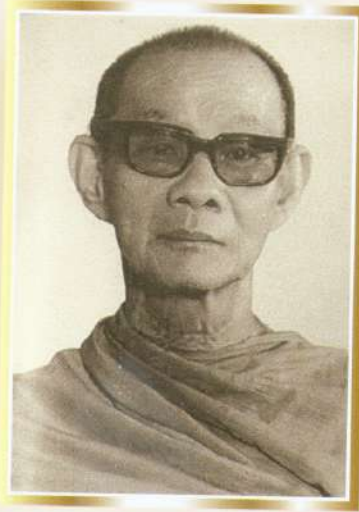

เกียรติภูมิ คนคลองสาน

พระธรรมเจดีย์ (กี มารชโย, ป.ธ. ๙)

อดีตเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ, อดีตเจ้าคณะจังหวัดธนบุรี, อดีตเจ้าคณะภาค ๔

“พระธรรมเจดีย์” เป็นบุตรคนสุดท้องของนายแสงกับนางล้อย เกิดเมื่อวันเสาร์ที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๑ ตรงกับวันแรม ๗ ค่ำ เดือน ๔ ปีวอก นามเดิม กี แซ่ตัน มีพี่น้องด้วยกันทั้งหมด ๘ คน

ท่านเป็นชาวบ้านตำบลหนองตึนบก อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวัยเยาว์ได้เข้ารับการศึกษาวชิชาสามัญ จนจบชั้นประถมบริบูรณ์ ที่โรงเรียนสนามจันทร์ และได้ย้ายมาอยู่ที่วัดทองนพคุณ กิ่งอำเภอคลองสาน จังหวัดธนบุรี เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๖๕ โดยเข้ามาศึกษาพระปริยัติธรรม และได้บรรพชาที่วัดทองนพคุณ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคมปีนั้นเอง โดยมี พระครูวิเศษศีลคุณ (ชุ่ม ติสารโ) เจ้าอาวาส เป็นพระอุปัชฌาย์ ท่านสอบเข้านักธรรมตรีได้ก่อนแล้ว ได้เป็นเปรียญเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๙

เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๑ ท่านได้เข้ารับการอุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดทองนพคุณ โดยมีพระมงคลเทพมุนี (นวม พุทฺธโร) วัดอนงคาราม (ซึ่งต่อมาได้รับสถาปนาสมณศักดิ์เป็นสมเด็จพระพุฒาจารย์) เป็นพระอุปัชฌาย์ พระสังวรวิมล (ชุ่ม ติสารโ) เป็นพระกรรมวาจาจารย์ และพระสมุห์ชื่อ พุทฺทมุสโร เป็นพระอนุสาวนาจารย์ ได้รับนามฉายาว่า “มารชโย”

นอกจากท่านจะเล่าเรียนเพื่อสอบให้เป็นเปรียญสูงขึ้นไปแล้ว ท่านยังได้สั่งสอนพระภิกษุสามเณรมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๖ สอนขยับตามวิทยฐานะของท่านเรื่อยมา ตั้งแต่นักธรรมตรีจนนักธรรมเอก ตั้งแต่เปรียญตรีจนจบเปรียญเอก และได้เป็นกรรมการตรวจธรรมและบาลีสนามหลวง โดยได้รับตราตั้งจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวราลงกรณ์ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ เป็นกรรมการออกปัญหานักธรรมและบาลีสนามหลวง เป็นประธานกรรมการวิจัยประจำสาขาแผนกศึกษา

พอท่านได้เป็นเปรียญธรรม ๘ ประโยค ก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นพระวินัยธรชั้นต้น ภาค ๑ เขต ๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘, ได้เป็นกรรมการแปลพระไตรปิฎกและกรรมการชำระอรรถกถา, ทางเจ้าคณะจังหวัดธนบุรีตั้งให้ท่านเป็นพระกรรมวาจาจารย์เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๐ เวลานั้นท่านอายุ ๓๙ ปี พรรษา ๑๘

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ ท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสงฆ์องค์การศึกษา อำเภอธนบุรี โดยมี

พระภิกษุณี (อิน ภทรมุณี) เป็นเจ้าคณะอำเภอ ท่านอยู่ในตำแหน่งนี้จนพระภิกษุณีถึงแก่กรรมภาพ ก็ได้ขึ้นเป็นผู้รักษาการแทนเจ้าคณะอำเภอใน พ.ศ. ๒๕๐๕ และได้เป็นเจ้าคณะอำเภอ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๙ โดยรักษาการอยู่กว่า ๔ ปี

คุณวิเศษที่สำคัญของท่าน เริ่มต้นแต่เมื่อท่านสอบไล่ได้ประโยค ๙ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ แล้วนั้น ทำให้ท่านหมดห่วงทางด้านการศึกษาอีกต่อไป และได้เล็งเห็นว่านักเรียนบาลีที่แล้ว ๆ มา หากครูอาจารย์ที่จะทุ่มเทชีวิตให้ได้อย่างเอาจริงเอาจังมีน้อย ทั้งสำนักเรียนวัดทองนพคุณ แต่ก่อนนี้ก็เป็นสำนักเรียนย่อย ต้องไปพลอยขอสอบสนามหลวง สมทบกับสำนักเรียนวัดอนงคารามเจ้าสังกัด ท่านจึงคิดมุ่งเน้นด้านสอนบาลีที่สำนักเรียนวัดทองนพคุณ โดยจัดตั้งเป็นสำนักเรียนอิสระขึ้น ทางสำนักเรียนแยกส่งนักเรียนเข้าสอบสนามหลวงโดยตรง ไม่ต้องผ่านสำนักเรียนวัดอนงคารามอีกต่อไป

ทำให้ท่านได้รับตราตั้งจากสมเด็จพระพุฒาจารย์ เจ้าคณะจังหวัดธนบุรี ให้เป็นครูสอนปริยัติธรรม และได้เป็นพระราชาคณะที่พระกิตติสารโศภน ในปี พ.ศ. ๒๔๙๔

ด้วยความทุ่มเททวิษณและเอาใจใส่ลูกศิษย์อย่างจริงจัง ทำให้ชื่อเสียงเกียรติคุณของสำนักเรียนวัดทองนพคุณ ระเบิดลือไปทั่วทุกทิศ จนท่านเป็นที่โปรดปรานของสมเด็จพระวันรัต วัดเบญจมบพิตร แม่กองบาลีในเวลานั้น ที่ให้ท่านตรวจประโยค ๘ ประโยค ๙ แทน เวลาไปต่างประเทศ และในปลายปี พ.ศ. ๒๔๙๙ ท่านก็ได้เลื่อนสมณศักดิ์ขึ้นเป็นพระราชาคณะผู้ใหญ่ที่พระราชเวที

การสั่งสอนพระปริยัติธรรมของท่านขึ้นถึงจุดสุดยอด ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ด้วยสามเณรเสฐียรพงษ์วรรณปก ศิษย์ของท่านสอบไล่ได้ประโยค ๙ นับเป็นรูปแรกในรัชกาลปัจจุบัน หรือรูปแรกนับแต่ประกาศยกเลิกการสอบด้วยวิธีแปลปากมาเป็นการสอบด้วยวิธีแปลเขียนเป็นต้นมา จากนั้นท่านก็ได้รับเลื่อนสมณศักดิ์ขึ้นเป็นพระเทพเมธี

ในบรรดาศิษยานุศิษย์ที่ผ่านการเรียนภาษาบาลีไปจากท่าน ไปสอบเปรียญธรรมสูงสุดจนจบหลักสูตร นับจาก พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๖ มีมากถึง ๔๕ รูป โดยในแต่ละปีจะมีศิษย์ของท่านสอบได้แบบยกชั้นแทบทั้งสิ้น

เมื่อพระภิกษุณีถึงแก่กรรมภาพลงเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ พระเทพเมธีได้เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ และรักษาการแทนเจ้าคณะอำเภอธนบุรี แล้วได้เป็นเจ้าอาวาสและพระอุปัชฌาย์สืบต่อมา

แต่หลังจาก พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นต้นมา การสอนบาลีของท่านก็ฝ่อลง เพราะท่านโหมงานหนักเกินไป ขณะดูหนังสือตรวจการบ้านอยู่นั้น ปรากฏว่านัยน์ตาดับมืดลงไปทันที จนต้องส่งโรงพยาบาล สมเด็จพระสังฆราช วัดเบญจมบพิตร ถึงกับโปรดให้แพทย์ประจำพระองค์มาเยี่ยมรักษาจนตาหายมองเห็นได้อีก แต่สุขภาพท่านก็ไม่แข็งแรงดังเก่าแล้ว

เมื่อท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็น “เจ้าคณะจังหวัดธนบุรี” เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ ท่าน ก็ทุ่มเทให้กับงานในหน้าที่อย่างเต็มที่ ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ก็ได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระธรรมเจดีย์ กวีวงศนายก ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี สถิต ณ วัดทองนพคุณ พระอารามหลวง ซึ่งนับว่าสูงกว่าเจ้าอาวาสที่แล้ว ๆ มาทุกรูป จากนั้นท่านก็ได้รับตำแหน่งเป็นเจ้าคณะภาค ๔ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖ และดำรงตำแหน่งนี้อยู่จนถึงมรณภาพ ด้วยโรคเส้นเลือดหัวใจตีบเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ สิริอายุได้ ๗๑ ปี พรรษา ๕๑